

CHECKLISTA FÖR FALLBESKRIVNINGAR

Verktyg för kritisk bedömning att användas i JBI:s systematiska översikter

INTRODUKTION

JBI är en internationell forskningsorganisation baserad vid fakulteten för hälsovetenskaper och medicinska vetenskaper vid University of Adelaide, South Australia. JBI utvecklar och levererar unik evidensbaserad information, programvara och allmän och yrkesinriktad utbildning utformat för att förbättra hälso- och sjukvårdspraxis och hälsoresultat. Med över 70 samarbetande enheter som betjänar över 90 länder är JBI en erkänd global ledare inom evidensbaserad hälso- och sjukvård.

JBI:s systematiska litteraturöversikter

Kärnan i evidenssynes är den systematiska genomgången av litteratur för en viss intervention, ett visst förhållande eller ett visst problem. Den systematiska genomgången är i huvudsak en analys av tillgänglig litteratur (det vill säga evidens) och en bedömning av den eventuella effektiviteten av en praxis, vilket inbegriper en rad komplexa steg. JBI intar en viss hållning till vad som räknas som evidens och vilka metoder som ska användas för att syntetisera dessa olika typer av evidens. I enlighet med denna bredare syn på evidens har JBI utvecklat teorier, metoder och rigorösa processer för kritisk bedömning och syntetisering av dessa olika former av evidens för att underlätta kliniskt beslutsfattande inom hälso- och sjukvården. Det finns nu JBI-vägledning för att genomföra granskningar av effektivitetsforskning, kvalitativ forskning, prevalens/incidens, etiologi/risk, hälsoekonomiska utvärderingar, textartiklar/sakkunnigutlåtanden, diagnostisk noggrannhet hos test, mixade metoder, umbrella reviews och scoping reviews. Mer information om JBI:s systematiska litteraturöversikter finns i [JBI:s evidenssynteshandbok](#).

JBI:s verktyg för kritisk bedömning

Alla systematiska litteraturöversikter omfattar en process för kritik eller bedömning av forskningsevidensen. Syftet med denna bedömning är att utvärdera en studies metodologiska kvalitet och att fastställa i vilken utsträckning en studie har tagit upp möjligheten till bias i dess utformning samt vid dess utförande och analys. Alla artiklar som väljs ut för att inkluderas i den systematiska litteraturöversikten (det vill säga, de artiklar som uppfyller inklusionskriterierna som beskrivs i protokollet) måste bli föremål för noggrann bedömning av två kritiska bedömare. Resultaten av denna bedömning kan sedan användas för att informera syntes och tolkning av resultaten av studien. JBI:s verktyg för kritisk bedömning har utvecklats av JBI och samarbetspartner och godkänts av JBI:s vetenskapliga kommitté efter omfattande peer review. Även om JBI:s verktyg för kritisk bedömning är utformade för att användas i systematiska litteraturöversikter kan de också användas när ni skapar Critically Appraised Topics (CAT), i tidskriftsklubbar och som ett pedagogiskt verktyg.

JBI:S CHECKLISTA FÖR KRITISK BEDÖMNING AV FALLBESKRIVNINGAR

Bedömare _____ Datum _____

Författare _____ År _____ Journalnummer _____

	Ja	Nej	Oklart	Ej tillämpligt
1. Var patientens demografiska karakteristika tydligt beskrivna?	☐	☐	☐	☐
2. Var patientens kliniska historia tydligt beskriven och presenterad som en tidslinje?	☐	☐	☐	☐
3. Var patientens nuvarande kliniska tillstånd vid presentation tydligt beskrivet?	☐	☐	☐	☐
4. Var diagnostiska test eller bedömningsmetoder och resultaten tydligt beskrivna?	☐	☐	☐	☐
5. Var interventionen/interventionerna eller behandlingsproceduren/behandlingsprocedurerna tydligt beskrivna?	☐	☐	☐	☐
6. Var det kliniska tillståndet efter interventionen/interventionerna tydligt beskrivet?	☐	☐	☐	☐
7. Identifierades och beskrevs incidenter (skador) eller oförutsedda händelser?	☐	☐	☐	☐
8. Ger fallbeskrivningen några värdefulla lärdomar?	☐	☐	☐	☐

Sammanfattande bedömning: Inkludera Exkludera Sök ytterligare information

Kommentarer (inklusive skäl för exklusion)

FÖRKLARING AV KRITISK BEDÖMNING AV FALLBESKRIVNINGAR

Så här citerar du: Moola, S., Munn, Z., Tufanaru, C., Aromataris, E., Sears, K., Sfetcu, R., Currie, M., Qureshi, R., Mattis, P., Lisy, K. och Mu, P-F. 2020. Chapter 7: Systematic reviews of etiology and risk. I: Aromataris, E. och Munn, Z. (red.). *JBI Manual for Evidence Synthesis*. JBI. Kan läsas på eller laddas ned från <https://synthesismanual.jbi.global>

Verktyg för kritisk bedömning av fallbeskrivningar

Svar: Ja, Nej, Oklart eller Ej tillämpligt

1. Var patientens demografiska karakteristika tydligt beskrivna?

Beskriver fallbeskrivningen på ett tydligt sätt patientens ålder, kön, ras, anamnes, diagnos, prognos, tidigare behandlingar, tidigare och aktuella diagnostiska testresultat samt medicineringar? Sammanhanget och kontexten kan också vara beskrivna.

2. Var patientens kliniska historia tydligt beskriven och presenterad som en tidslinje?

En bra fallbeskrivning beskriver på ett tydligt sätt patientens sjukhistoria samt hens medicinska historia, familjehistoria och psykosociala bakgrund, inklusive relevant genetisk information liksom relevanta tidigare interventioner och utfallen av dessa. (CARE Checklist 2013)

3. Var patientens nuvarande kliniska tillstånd vid presentation tydligt beskrivet?

Patientens nuvarande kliniska tillstånd ska vara beskrivet i detalj, inklusive det unika i tillståndet/sjukdomen, symptom, frekvens och allvarlighetsgrad. Fallbeskrivningen ska också kunna presentera huruvida differentialdiagnoser övervägdes.

4. Var diagnostiska test eller bedömningsmetoder och resultaten tydligt beskrivna?

En läsare av fallbeskrivningen ska ges tillräcklig information för att kunna förstå hur patienten bedömdes. Det är viktigt att alla lämpliga testresultat beställs för att bekräfta en diagnos. Därför ska fallbeskrivningen ge en tydlig beskrivning av olika diagnostiska test som använts (oavsett om det rör sig om ett gold standard-test eller alternativa diagnostiska test). Fotografier eller illustrationer av diagnostiska procedurer, röntgenundersökningar eller behandlingsprocedurer presenteras vanligtvis när det är lämpligt för att förmedla ett tydligt budskap till läsarna.

5. Var interventionen/interventionerna eller behandlingsprocedurerna tydligt beskrivna?

Det är viktigt att behandlings- eller interventionsprocedurerna är tydligt beskrivna eftersom andra kliniker kommer att läsa artikeln. Det blir då möjligt för dem att få en tydlig förståelse av behandlingsprotokollet. Fallbeskrivningen ska beskriva behandlings-/interventionsprotokollet i detalj, t.ex. farmakologisk hantering av tandvårdsrädsla – typ av läkemedel, administreringsväg, läkemedelsdos och frekvens samt eventuella biverkningar.

6. Var det kliniska tillståndet efter interventionen/interventionerna tydligt beskrivet?

En bra fallbeskrivning ska tydligt beskriva det kliniska tillståndet efter interventionen/interventionerna vad beträffar förekomst eller avsaknad av symptom. När utfallen av hantering/behandling presenteras som bilder eller figurer kan detta bidra till att förmedla informationen till läsaren/klinikern.

7. Identifierades och beskrevs incidenter (skador) eller oförutsedda händelser?

Vilken behandling/intervention/läkemedel som helst är förenat med någon typ av biverkningar eller incidenter, och i vissa fall kan de vara allvarliga. Det är viktigt att biverkningar eller incidenter är dokumenterade och beskrivna på ett tydligt sätt, särskilt vid behandling kopplad till ett nytt eller unikt kliniskt tillstånd, eller när ett nytt läkemedel eller en ny behandling används. Dessutom ska eventuella oförutsedda händelser som kan ge ny eller användbar information vara identifierade och beskrivna på ett tydligt sätt.

8. Ger fallbeskrivningen några värdefulla lärdomar?

Fallbeskrivningar ska sammanfatta viktiga lärdomar från ett fall när det gäller bakgrunden till det kliniska tillståndet/sjukdomen och ge vägledning i klinisk praxis för kliniker när de ställs inför liknande fall.

REFERENSER:

Gagnier, J.J., Kienle, G., Altman, D.G., Moher, D., Sox, H., Riley, D. och CARE Group. 2013. The CARE Guidelines: Consensus-Based Clinical Case Reporting Guideline Development. *Headache: The Journal of Head and Face Pain* 53(10): 1541–1547.